

Vem har ansvar för vad i en kris – facit

Sjukvård – regionen.

Regionens viktigaste uppgift vid en kris är att se till att den vanliga verksamheten störs så lite som möjligt. Vården ska fungera även om många tusen skadade måste komma till regionens sjukhus.

Vägar – kommunen.

Kommunen har det yttersta ansvaret för att de som bor, jobbar eller besöker kommunen får det stöd och den hjälp de behöver. Det är den kommunala räddningstjänsten som i första hand ansvarar för räddningsarbetet vid olyckor på väg och järnväg. Den kommunala räddningstjänsten har också ansvar för räddningstjänst till sjöss när det gäller hamnar, kanaler och strandlinjer.

Viktigt meddelande till allmänheten – Staten, regionen, kommunen.

Ett VMA sänds för att varna allmänheten vid olyckor eller vid överhängande fara för olyckor. Det sänds också vid andra allvarliga händelser eller för risk vid spridning av allvarlig smittsam sjukdom, allt för att hindra och begränsa skador på liv, hälsa, egendom eller miljö. Beroende på typ av olycka eller kris kan flera olika aktörer begära ett VMA.

Vattenförsörjning – kommunerna.

Dricksvattenproducenten har ansvar för att dricksvattnet är säkert. Hälften av det kommunala vattnet i Sverige kommer från ytvatten i sjöar och vattendrag. En fjärdedel är grundvatten i mark och resten är grundvatten som förstärks med infiltration av ytvatten. Kommunerna ansvarar direkt eller genom egna bolag för vattenförsörjningen i tätorterna. De driver vattenverk, avloppsreningsverk och sköter ledningar.

Skola – staten, kommunen.

Skolverket är en beredskapsmyndighet som anses ha en särskild betydelse för samhällets krisberedskap och totalförsvaret. I kommunala skolor har kommunen huvudansvaret för skolan. För fristående skolor är skolans styrelse huvudman.

Brandkåren – kommunen.

All räddningstjänst sköts av den kommunala räddningstjänsten. Det gäller till exempel: brandbekämpning, trafikolyckor, vattendykning, storskalig oljebrandsläckning, skogsbrandsläckning och insatser vid kemikalieolyckor.

Totalförsvaret – Staten, regionen, kommunen, skola/arbetsgivare, du.

Totalförsvaret är den verksamhet som behövs för att förbereda samhället för krig och består av både militärt försvar och civilt försvar. Under högsta beredskap är totalförsvaret all samhällsverksamhet som då ska bedrivas.

Alla som bor i Sverige och är mellan 16 och 70 år har totalförsvarsplikt.

Kollektivtrafik – regionen och kommunen.

Regionerna och kommunerna ansvarar tillsammans för länets kollektivtrafik. I de flesta län har de valt att bilda ett gemensamt länstrafikbolag som driver trafiken. Vissa regioner har hela ansvaret för kollektivtrafiken.

Brandövning – skola/arbetsgivare.

Enligt lagen har den som äger en byggnad och den som bedriver verksamhet där, det yttersta ansvaret för sitt brandskydd.

Hemberedskap – du.

Vid en kris kommer samhällets hjälp först gå till dem som behöver den bäst. Planera därför för att kunna klara dig själv i en vecka, gärna längre om du kan. Utgå ifrån dina egna och dina näras förutsättningar och behov. Det kan ta lång tid innan vardagen fungerar normalt igen. Att kunna klara sig utan samhällets hjälp i en vecka kallas för att ha en hemberedskap.

Elektricitet – Staten, regionen, kommunen.

Svenska kraftnät ägs av staten och förvaltar det svenska stamnätet som består av ledningar med hög spänning (220 och 400 kV). Svenska kraftnät transporterar el på stamnätet från de stora kraftverken till de regionala elnäten.

Regionerna ansvarar för att det finns reservkraft på sjukhus och andra vårdinrättningar där det måste finnas el även vid ett avbrott.

Kommunen har det yttersta ansvaret för att de som bor, jobbar eller turistar i kommunen får det stöd och den hjälp de behöver vid ett elavbrott. Det kan bland annat handla om att ordna reservkraft och vatten för äldreomsorg, skola och förskola.

Elnätsföretagen äger de regionala och lokala elnäten. De ansvarar för att elenergin kommer fram till elanvändaren. Vid större elavbrott där flera kommuner och hela län drabbas och statliga resurser som militär, bandvagnar och elverk används ansvarar länsstyrelsen för att samordna insatserna.

Äldrevård – regionen, kommunen.

Den som har ansvar för en verksamhet under normala förhållanden ska ha det också under en krissituation. Det betyder att det är den vanliga sjukvården som har hand om vården och äldreomsorgen.

Ambulansskåren – kommunen.

All räddningstjänst sköts av den kommunala räddningstjänsten. Det gäller till exempel: brandbekämpning, trafikolyckor, vattendykning, storskalig oljebrandsläckning, skogsbrandsläckning och insatser vid kemikalieolyckor.